

Nariadenie Rím I a Rím II

Miroslav Slašťan

Právnická fakulta UK, Bratislava

<http://www.znaleckacinnost.sk/>

1

Rím I – rozhodné právo pre zmluvné záväzky

- Nariadenie EP a Rady č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve **pre zmluvné záväzky**
- v čl. štátoch nahrádza **Rímsky dohovor** z 19. júna 1980 (474/2006 Z. z.)
- ZMPS sa použije subsidiárne
- osobitné normy regulujúce vzťah k medzinárodným zmluvám (čl. 25 Rím I)
- **kolízia práva** (súd zisťuje rozhodné právo potom, ako si založil právomoc) ²

2

Územná pôsobnosť – odkaz cez iný predpis

- Územná pôsobnosť – opt in/opt out (Dánsko)
- ale: čl. 178 smernice 2009/138 (poistenie a zaistenie) - aj Dánsko
- uplatňuje sa od 17. decembra 2009

3

3

Územná pôsobnosť – odkaz cez iný predpis

- časová pôsobnosť - uplatňuje sa od 17. decembra 2009 – článok 28
- C-135/15, Nikiforidis:

...článok 28 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvne založený pracovný pomer, ktorý vznikol pred 17. decembrom 2009 patrí do pôsobnosti tohto nariadenia iba v prípade, že tento pomer bol v dôsledku vzájomného súhlasu zmluvných strán, ktorý bol prejavovaný od uvedeného dátumu, **zmenený v takom rozsahu**, že sa treba domnievať, že od uvedeného dňa bola uzavretá **nová pracovná zmluva**, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu

4

4

Rím I – Pôsobnosť pozitívna

- nariadenie sa uplatňuje na situácie, v ktorých dochádza k stretu rôznych právnych poriadkov pri **zmluvných záväzkoch** v občianskych a obchodných veciach (čl. 1)
- stret právnych poriadkov
 - čl. št. *versus* čl. št.
 - čl. št. *versus* tretej krajiny
 - tretej krajiny *versus* tretej krajiny

5

5

Rím I – Pôsobnosť pozitívna

- **Zmluvný záväzok**
 - Autonomný pojem európskeho práva
 - Vykladať autonómne (SD EÚ) bez ohľadu na výklad vo vnútroštátnom práve
 - Možné aplikovať výklad SD EÚ k Brusel I a Bruselskému dohovoru

6

6

Rím I – Pôsobnosť pozitívna

- **Rozsah – zmluvný távazok – čl. 1**
- **Definícia zmluvného záväzku**
 - Návrh(ponuka) dostatočne jasná a presná, musí vyjadrovať vôľu navrhovateľa byť viazaný týmto záväzkom
 - Dobrovoľne prijatá druhou zmluvnou stranou
 - Nevyžaduje sa existencia protiplnenia
 - Vznik zmluvy podľa vnútroštátneho práva nie je potrebný

7

7

Rím I – Pôsobnosť negatívna

- **NIE:**
 - Čl. 1: neuplatňuje sa najmä na **daňové, colné a správne veci**
 - Čl. 1 ods. 2 písm. a) až j):
 - osobný stav a právna spôsobilosť fyzických osôb
 - záväzky vyplývajúce z rodinných vzťahov a vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú porovnateľné účinky vrátane vyživovacej povinnosti
 - záväzky vyplývajúce z majetkových režimov manželov alebo z majetkových režimov vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú porovnateľné účinky ako manželstvo, a z dedenia zo zvätku alebo zo zákona
 - rozhodcovské zmluvy a dohody o voľbe súdu
 - zmenky a šeky

8

8

Rím I – Pôsobnosť

- kolízna norma (voľba) môže odkázať na akýkoľvek právny poriadok ktoréhokoľvek štátu / MO / alebo na MZ
- právny poriadok určený podľa tohto nariadenia sa uplatní bez ohľadu na to, či je, alebo nie je právnym poriadkom členského štátu (čl. 2)

9

9

Rím II – rozhodné právo pre mimozmluvné záväzky

- nariadenie EP a Rady č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve **pre mimozmluvné záväzky**
- Uplatňuje sa od 11. januára 2009
- ZMPS sa použije subsidiárne
- osobitné normy regulujúce vzťah k medzinárodným zmluvám (čl. 28 Rím II)

10

10

Rím II - k časovej pôsobnosti

- C-412/10 Homawoo (výklad čl. 31 a 32)
- Vnútroštátny súd je povinný uplatniť toto nariadenie len na skutočnosti, ktoré viedli k vzniku škody a ku ktorým došlo od 11. januára 2009, a že **dátum začatia konania o náhradu škody** alebo dátum určenia rozhodného práva súdom, ktorému bola vec predložená, **nemá vplyv** na účely vymedzenia časovej pôsobnosti tohto nariadenia.

11

11

Rím II - pôsobnosť

- Pozitívna (čl. 1)
 - **Občianske a obchodné veci**
 - NIE: daňové, colné, správne, acta iura imperii
- Negatívna (čl. 2)
 - Mimozmluvné záväzky z rodinných vzťahov, majetkových režimov manželov, zmeniek, šekov, z **porušenia práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti**

12

12

Rím II - Mimosmluvný záväzok (čl. 2)

- Na účely tohto nariadenia pojem škoda označuje každý následok civilného deliktu z bezdôvodného obohatenia, z konania bez príkazu (*negotiorum gestio*) alebo z predzmluvnej zodpovednosti (*culpa in contrahendo*).
- Záväzok na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu je akýkoľvek iný záväzok na náhradu škody spadajúci pod nariadenie Brusel I bis
- (a taký, ktorý nepatrí pod Rím I)

13
